

Jog & Fegyver

A decemberi, így az ez évi utolsó számot tartja az olvasó a kezében és ez arra inspirál, hogy a „Minden jó, ha a vége jó” elve alapján néhány örömteli példát is hozzak elő a hazai bíróság gyakorlatából erre az évre, mintegy az év zárásaként. Ez annál is könnyebb számomra, mivel mindkét eset a végeredmény tekintetében az utolsó negyedév terméke és persze azért is, mert mindkét esetben én jártam el, így az információk teljesen megbízhatóak.

Mindkét eset szabálysértésről szól, melyet nem szabad félvállról venni csupán azért, mert nem jár szabadságelvonással. Ennek az eljárásnak is vannak olyan speciális nehézségei, melyek miatt csak felkészült szakemberre szabad az eljárást bízni. Az ilyen ügyek legfontosabb része, hogy mielőbb a bíróság tudomására kell hozni azokat a speciális joghátrányokat, melyek a szabálysértés megállapítása esetén az eljárás alá vont személyt sújtják.

A bíróságok az alábbi mindkét esetben - az ügynek a szabálysértési bírságon és elkobzáson túlmutató - tárgyi súlyát felmérve, részletes és széles körű bizonyítási eljárásba bocsátkoztak és csak ez alapján hozták meg az ítéletüket. Bízom abban, hogy a hazai ítélkezési gyakorlat helyreüti azokat a súlyos hibákat, melyeket nem kellően felkészült jogszabály-előkészítés és a dilettáns jogalkotás okozott számunkra.

Első jogeset

K. Z. sportvadász szabadságára a vidéki nyaralójába utazott fegyvereivel együtt, hogy a közelgő vadászati szezon előtt a helyi lőtéren kellőképpen begyakoroljon, illetve fegyvereit belője. A munkáltatója azonban azonnali hatállyal - egy rövid, de más által el nem végezhető feladat végrehajtására - visszarendelte szabadságáról. K. Z. tudta, hogy állandó lakóhelyére már nem lesz ideje elmenni, ezért úgy döntött, hogy a lőszereit a nyaralóban hagyja, míg fegyvereit a gépkocsijának csomagtartójában fogja elhelyezni, így illetéktelen személy egyidejűleg nem tud fegyverhez és lőszerhez is jutni. A nyaraló - figyelemmel a kiváló hazai közbiztonságra - biztonsági zárral ellátott dupla fémajtóval és ablakain pedig vasráccsal van ellátva.

Visszautazását követően a nyaralóhelyen a K.-i rendőrkapitányság forrónyomosai egy bűncselekmény felderítése során - mint később kiderült, teljesen hibás információk alapján - jutottak el K. Z. helyszínén maradt hozzátartozójához és a nyaralóban halaszthatatlan nyomozati cselekményként házkutatást kívántak végezni. A hozzátartozó vonakodott a nyaraló kinyitásától, de az őrizetbe vétellel és letartóztatással, illetve az ajtó erőszakos felnyitásával történő fenyegetés hatására a nyaralót végül is felnyitotta. A rendőrök természetesen nem találták meg azt, amit eredetileg kerestek - hiszen sem K. Z.-nek, sem hozzátartozójának semmilyen köze nem volt a rendőrség által nyomozott cselekményhez -, azonban találtak a nyaraló egyik lezáratlan szekrényében pár száz darab lőszeret, ami alapján már rögtön azt hitték, hogy nagyobbakat fogtak, mint amire rávetődtek. A nyaralóhelyre visszaérkező K. Z. az érvényes lőfegyvertartási engedélyét ugyan bemutatta a rendőrségen, azonban az ömlesztett lőszer átvalogatása és a hüvelyfenék jelzések tüzetes vizsgálata alapján megállapították, hogy van köztük olyan is, melyre K. Z. engedéllyel nem rendelkezik.

A rendőrség lőszerrel való visszaélés miatt K. Z. ellen a büntetőeljárást megindította. K. Z. az idegen kaliberű lőszerre vonatkozóan azt az életszerű választ adta, hogy az külsőre nem különböztethető meg a saját lőszereitől, így azt nem vette észre, de valószínűleg a lőtéren vagy vadászaton tette valaki a saját lőszerét tévedésből rossz helyre. A K.-i városi ügyészség - figyelemmel arra, hogy ez a bűncselekmény csak szándékosan követhető el és a szándékosságot semmilyen adattal nem lehetett bizonyítani - a választ elfogadta, a büntetőeljárást megszüntette, a lefoglalt lőszeret pedig kiadni rendelte. A rendőrségnek persze ez egyáltalán nem tetszett és ezért a K. Z. elleni eljárás anyagát átadta lakóhelye szerint illetékes Bp. XII. Kerületi Rendőrkapitányságnak, mely a lőfegyverrel elkövetett szabálysértés miatt eljárást indított és K. Z.-t 30.000 Ft pénzbírsággal sújtotta. Az eljárás egyszerűsített, de részletesen körülírt indoka, hogy K. Z. nem a jogszabályban meghatározott módon - biztonsági zárral ellátott lemezszekrényben - tárolta a lőszereit.

Az már köztudomású a Kaliber magazin olvasói számára, hogy ilyen esetben nem a kiszabott bírság az igazi joghátrány, hanem a lőfegyvertartástól történő kétéves eltiltás. Ebből a joghátrányból fakadó közvetlen következmények sportlövők esetén még mérsékelhető, ha a sportlövő a saját lőfegyverét erre az időre beviszi az egyesületbe és így a versenyzése valamilyen szinten biztosított. Vadász esetén a következmények lényegesen súlyosabbak, hiszen a lőfegyverek kétéves bevonása akár a vadásztársaságból történő kizárást is maga után vonhatja azon okból, hogy pl. nem vesz részt a kötelező vadkárelhárító vadászaton. Figyelemmel arra az el nem hanyagolható körülményre, hogy

a vadásztársaságok létszáma általában előre meghatározott, az így kizárt tag esetén (akinek a kizárás után a korábban befizetett belépési díját nem kell visszafizetni) igen komoly összeg befizetetésével újabb tagot lehet a helyére felvenni. A szabálysértési határozat elleni kifogást a BKKB¹ tárgyalta. *(Megjegyzendő, hogy a szabálysértési eljárás egyfokozatú, nincs fellebbezési lehetőség és a határozat a kihirdetéssel válik jogerőssé, így nincs hibázási lehetőség. Jelzem, ez elég nyomasztó tud lenni egy ügyvéd számára is.)*

A bíróság a védői indítványban szereplő bizonyításoknak helyt adott, sőt néhány kérdésben más hatóságokat önállóan is megkeresett. A BKKB a szabálysértést elbírálta, a K. Z. ellen indított szabálysértési eljárást megszüntette és a rendőrhatósági határozatokat hatályon kívül helyezte.

A bíróság határozatát részletesen indokolta, egyben azt is kifejtette, hogy a tárgyban (lőfegyverek, lőszer) hatályos jogszabályok szövege sok esetben nem ad egyértelmű útbaigazítást, így a jogalkotó akarata körülményesen, szinte a tudományos munka határát súroló jogi, nyelvi és logikai elemzéssel kutatható csak ki.

A bíróság a feltett kérdései alapján az illetékes hatóságoktól az a választ kapta, hogy lőfegyvertartási engedélyezési eljárás során minden természetes személy esetén csak egyetlen tárolóhelyet lehet engedélyezni. Másik hatóság azt jelezte, hogy K. Z. részére bejegyzett tárolóhely valóban megegyezik a lakcímével. A rendőrhatóság azt is jelezte, hogy K. Z. nyaralója nem minősül tárolóhelynek.

A bíróság ítéletének indoklásában megállapította, hogy a lőfegyverek tárolására vonatkozó szabályok a rendőrhatóság által engedélyezett és nyilvántartott helyen érvényesek. Mivel a jogalkotó a lőfegyvertartás során megkülönbözteti egymástól a birtoklást, a viselést és a tárolást, nyilvánvalóan nem vonatkozhatnak ugyanazok a szabályok mindegyikre. Amennyiben azonban a lőfegyver nem a bejelentett tárolóhelyen van, akkor a birtoklás szabályai az érvényesek, (ha nem áll fenn a viselés lehetősége). Mivel a tárolásra előírt szabályoknak a tárolóhelyen kell fennállnia, nyilvánvalóan nem kell akkor is ezen szabályokat alkalmazni, ha nem tárolásról, hanem birtoklásról van szó.

A bíróság szerint minden birtoklás, ami nem tárolás vagy nem viselés. Ebből következően K. Z. nem sérthette meg a tárolás szabályait olyan helyen, ahol nem állnak fenn a tárolásra vonatkozó speciális követelmények, mivel nem tárolóhely. Ehhez még hozzátette azt is, hogy a lőszerhez illetéktelen személy nem fért hozzá, ugyanis a rendőrhatóság nem minősül illetéktelennek.

---

¹ *Budai Központi Kerületi Bíróság*

Második jogeset

U. J. sportlövész, hobbija a gáz-riasztó fegyverek gyűjtése, és ezáltal lelkes látogatója egy gáz-riasztó fegyvert tartó baráti társaságnak, amelyik egy fővárosi nyilvános szórakozóhely különtermében tartotta addig az összejöveteleit. (Ezután valószínűleg máshol fogják.) Ezeken az összejöveteleken nemcsak a gáz-riasztó fegyvert tartók, hanem a gyártó és a kereskedők is rendszeresen részt vettek. Március elsején a helyiséget váratlanul az ORFK REBISZ III. osztály II. alosztály munkatársai szállták meg, akik mindenkit a falhoz állítottak, majd egyenként ellenőrizték az adataikat. Minden személyt felszólítottak, hogy a náluk levő fegyvereket tegyék az asztalra, így a hosszú asztal hamarosan tele lett különböző típusú gáz-riasztó fegyverrel. Volt olyan személy, akinek már nem volt ideje elővenni és az asztalra tenni a gáz-riasztó fegyverét, így az övé a táskájában maradt.

(A jegyzőkönyvek adatai alapján a rendőrök állampolgári bejelentésre szálltak ki, mely szerint a szórakozóhelyen illegális lőfegyver-kereskedelem történik. Hát én nem tudom, hogy mi lett volna a fenti módon intézkedő rendőrök sorsa, ha a helyiségben nem békés gáz-riasztó fegyvergyűjtők, hanem mondjuk balkáni vagy közel-keleti illegális fegyverkereskedők tartózkodnak a portékáikkal.)

A REBISZ munkatársai hamarosan átadták az intézkedést a helyszíntre érkező nyomozóknak, akik megállapították, hogy társaságból négy főnek - közöttük U. J.-nek - nincs „tartási” engedélye gáz-riasztó fegyverre. Akinek bármilyen viselési engedélye volt, természetesen békében távozhatott. Az a tény különösebben nem érdekelte a helyszínen eljáró BRFK központi ügyeleti főosztály akcióosztály műveleti alosztály IV. munkatársait, hogy gáz-riasztó fegyverre már 3 éve nem kell tartási engedély, a szabálysértési feljelentést a tartási engedély hiánya miatt tették meg.

A szabálysértési eljárást a BRFK VI. Ker. Rendőrkapitányság folytatta le, majd az ügyet átadta a lakóhely szerinti illetékességgel rendelkező XIII. Kerületi Rendőrkapitányságnak.

U. J.-t a XIII. Ker. Rendőrkapitányság 20.000 Ft pénzbírsággal is sújtotta és a cselekmény napján, a FEHOVA-n vásárolt Keserű mod.Gorkij-65 típusú (AMD-65-ből átalakított, akciósan 60.000 Ft értékű) gáz-riasztó fegyverének elkobzását is elrendelték. Természetesen - a szabálysértés megállapítása esetén - miként fentebb már volt szó róla, két évig nem tarthat semmilyen lőfegyvert. A szabálysértés megállapításának indoka a tartási engedély hiánya volt. A mintegy 80.000 Ft-ra rúgó vagyoni hátrány mellett a sportfegyvertől való 2 éves eltiltás is érzékenyen érintette U. J.-t.

A szabálysértési határozat elleni kifogást a PKKB² tárgyalta. A bíróság helyt adott a védelem indítványainak, mely tanúmeghallgatásokra korlátozódott, de a bíróság indítvány nélkül is beidézte az egyik elsőként intézkedő rendőrt.

A bizonyítások lefolytatás után a védőbeszédben azonban elhangzott egy olyan mondat is, ami az eseményeknek teljesen új megvilágítást adott. Ebben arról volt szó, hogy a szabálysértési eljárás során a VI. Kerületi Rendőrkapitányságon tanúként kihallgatott rendőrök szerint nem lehetett megállapítani, hogy melyik fegyver mikor került az asztalra, így nem tudni, hogy melyek voltak ott, amikor beléptek és melyek kerültek elő a táskákból rendőri felszólításra. Ezen a kijelentésen az eljáró bíró rendkívül meglepődött, majd szokatlan módon ugyan, de az eljárásjog biztosította keretek között a már lezárt bizonyítási eljárást újra megnyitotta és bekérte a védőtől a hivatkozott tanúkihallgatási jegyzőkönyvet. *(Megjegyzendő, hogy a VI. Kerületi Rendőrkapitányság előadója által felvett jegyzőkönyvben a tanúk egyidejűleg, egymás jelenlétében kerültek kihallgatásra és egyazon jegyzőkönyvet is írták alá, de úgy látszik a VI. kerületben ilyen speciális eljárási szabályok vannak érvényben.)*

A legjobban megdöbbenő azonban az volt, hogy ez az említett jegyzőkönyv - mely egyértelműen U. J. igazát bizonyítja - nem került bele a PKKB-hez eljuttatott szabálysértési eljárás anyagába. Ez a magatartás a szabálysértési előadó részéről nyilvánvalóan hivatali bűncselekménynek minősül, hiszen a lefolytatott szabálysértési eljárás során keletkezett lényeges bizonyítékot titkolt el a bíróság elől, de U. J. védői kioktatás ellenére sem kívánt feljelentést tenni az eljáró rendőr ellen a FNyÜ³ előtt. A PKKB a szabálysértést elbírálta, U. J. ellen indított szabálysértési eljárást megszüntette, a rendőrhatósági határozatokat hatályon kívül helyezte és a lefoglalt Keserű mod. Gorkij-65 típusú gáz-riasztó fegyver visszaadását elrendelte.

A bíróság ítéletének indoklása során rámutatott, hogy a gáz-riasztó fegyverre ugyan nem kell tartási engedély és ebben nyilvánvalóan jogszabályellenes a kerületi rendőrkapitányság határozata, azonban a gáz-riasztó fegyvernek a bárki által látogatható nyilvános helyen történő elővétele már túlmutat a tartási fogalmán és csak a viselés adta keretektől vezethető le. Ennél fogva, aki a gáz-riasztó fegyverét nyilvános helyen előveszi, azt mutogatja és bárki által megtekinthetővé teszi, annak a tevékenysége már túllép az engedély nélkül megvalósítható tartáson. Azonban az eljárás során olyan események történtek, melyek utólag nem rekonstruálhatók. Nevezetesen nem lehetett megállapítani, hogy melyik fegyver volt az asztalon a rendőrök beérkezése előtt és melyik került oda a táskákból rendőri felszólításra.

---

² Pesti Központi Kerületi Bíróság

³ Fővárosi Nyomozó Ügyészség

Persze most le kellene vonni valamilyen tanulságot az olvasók okulása érdekében. Én ezt nem igazán tudom megtenni. Nem mondhatom egyértelműen azt, hogy soha ne bízzanak a rendőrben, mert a döntő többségük valóban becsületes és eszük ágában sincs bizonyítékokat eltitkolni. Nem mondhatom azt sem, hogy a bíróság mindig, mindenkinek igazat fog adni. Talán csak egy tanulságot lehet levonni: minden eljárásra - még egy bagatellnek tűnő szabálysértési eljárásra is - alaposan fel kell készülni, de nem csak az ügyvédnek. Az is nagyon fontos, hogy minden apró információval rendelkezünk és szerezzünk meg minden bizonyítékot még akkor is, ha hivatalos személy a hivatalos eljárása során kezeli azt.

Dr. Bokros Gábor
ügyvéd